

ESPOO PAPPILANMÄKI

Kivi- ja varhaismetallikautisen asuinpaikan koekaivaus

Simo Vanhatalo 1996

Espoo Pappilanmäki

kivi-varhaismetallikautisen
asuinpaikan koekaivaus

Simo Vanhatalo 1996

Kohteen nimi: Pappilanmäki
Muinaisjäännöslaji: kivi-varhaismetallikautinen asuinpaikka
SKL-numero: 56b
Inventointinumero: 56b, 303

Lääni: Uudenmaan lääni
Kunta, kunnanumero: Espoo 49
Kylä, kylänumero: Muurala (Morby) 435

Tila, rek.no: Mickels 3:189
Maanomistaja: Elsa Fransmanin perikunta/ Carola Fransman
Katuosoite: Mickelsinkuja 4
Postinumero, -toimipaikka: 02770 ESPOO

Gt-kartta: 2
Peruskartta: 203212 Espoo

Peruskoordinaatit: X: 6677510 ±2m
Y: 2535680 ±2m
Z: 27-32

DGPS-koordinaatit: Xdgps: 6677510 ±2m
Ydgps: 2535680 ±2m
Zdgps:

Rahoittaja: Museovirasto, koekaivausryhmä
Tutkimusaika: 10/05/96-15/05/96
Tutkimustapa: koekaivaus; koeojat ja koekuopat
Tutkimusala / kaivausala: 5500 / 35 m²

Kaivauksenjohtaja: Simo Vanhatalo, HuK
Piirtäjä: Päivi Kankkunen, FK
Kaivajat: 2, vapaaehtoista

Kaivauslöydöt: -

Valokuvat: 106196-106206, kuvat s. 8-10
Diat:

Kartat: Yleiskartta 1:1000. (Karttapohjana käytetty Espoon kaupungin tonttikarttaa 1:1000) s. 7.
Peruskarttaote: 203212 Espoo, pain. 1991, s. 6
Gt-karttaote: 2, pain. 1994, s. 4
Muut karttaotteet: Hel 3-puhelinluettelon karttasivut 21-22. s. 5.

Aikaisemmat kaivaukset: -
inventoinnit: M. Huurre 1962 (56b), T. Jussila, 1989 (304)
tarkastukset: A. Äyräpää 1931, S. Vanhatalo 1982, T. Seger 1987, D. Lindholm 1995
muut tutkimukset:
muut tiedot: Ks. tarkastus- ja inventointikertomukset. Helsingin seudun esihistorialliset muinaisjäännökset (Mv/esih.tsto/L. Erä-Esko, 1980)
löydöt: KM 8576:26-27, KM 8822:15, KM 9010:18, KM 9107:21, KM 9268:23, 9309:31, KM 10192:33, 15566:6, KM 25162:1-8; Pr.kaut. saviastianpaloja, savitiivistettä, piitä ja kvartssia.

Lähistön muinaisjäännökset: Ks. T. Jussilan inv.kert., D. Lindholmin kaiv.kert.
löydöt:

Tontin myyminen rivitalojen rakentamista varten.

KAIVAUSMENETELMÄT

Tutkittava alue oli kesantopeltoa, jonka pinta tarkastettiin ensin silmämääräisesti. Sen jälkeen alueelle kaivettiin 51 pientä (< 1m²) koekuoppaa ja yksi 10 m:n pituinen ja n. 60 cm leveä koeoja. Alueen koekuopat ja tontin reunat kartoitettiin DGPS-satelliittipaikantimen avulla. Kaivausten lopuksi koekuopat peitettiin.

KOHTEEN SIJAINTI JA KUVAUS

Kohde sijaitsee n. 0.7 km länsilounaaseen Espoon kirkosta, Pitäjänportti-tien ja Espoonväylän koilliskulmassa, Espoonjoen pohjoispuolella.

Tutkittava alue on nykyisin loivasti lounaaseen viettävää kesantopeltoa. Pellon eteläpuolella on ent. Olinin huvila ja pohjoispuolella Mickelsin talo (M. Huurre 1962; s.72). Maanomistajan sukulaisen mukaan aikaisemmin pellolla on ollut kasvihuoneita. Niiden jäännöksiä ei ollut havaittavissa tällä pellolla, mutta sen sijaan niitä oli kohteesta noin 100 m pohjoiseen olevalla pellolla.

Pellon koillisosassa on sileä kallio ja kohteen länsipuolella on Kappelin hautausmaa. Kohteen lounaispuolella on tunnettu Mikkelän (Mickels) epineoliittinen asuinpaikka (M. Huurre inv. 1962 no:56a, M. Hiekkänen kaiv. 1978-79).

KAIVAUSHAVAINNOT JA LÖYDÖT

Kaivauksissa ei löytynyt yhtään esihistorialliseen asuinpaikkaan viittaavaa löytöä. Pellon ruokamultakerroksesta tuli muutamia tälle vuosisadalle ajoittuvia esineenkatkelmia, esim. posliini- ja lasiastioiden kappaleita. Käydessäni paikalla 1980-luvun alussa juurikynnetystä pellosta löytyi pronssikautisia saviastianpaloja, savitiivistettä, kvartsia ym. Vuonna 1996 tällaisia löytöjä ei voitu enää havaita.

YHTEENVETO

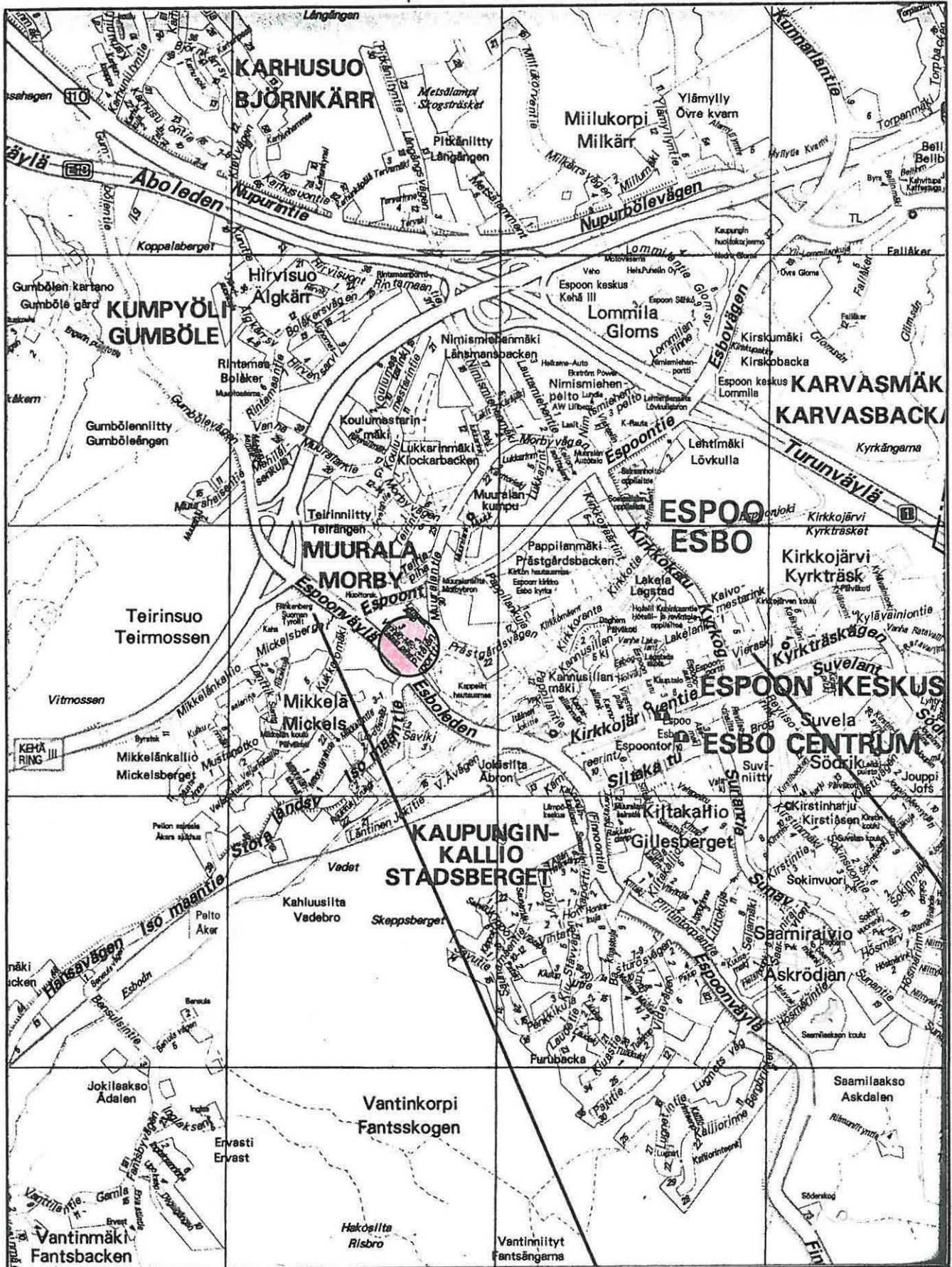
Kohdetta on pidetty pronssikautisena asuinpaikkana, mutta siihen viittaavia löytöjä kiinteitä rakenteita ei enää voitu havaita. Aikaisemmat löydöt ovat tulleet pellon pinnalta, ensisijaisesti kynnetystä ja sateenhuuhtomasta maasta. Paikalla useina eri vuosina käyneet arkeologit ja harrastajat ovat keränneet pintalöydöt pois. Tämä pintalöytöjen puuttuminen vaikeutti osaltaan kaivausten koekuoppien paikkojen valintaa. Kiinteitä muinaisjäännösten rakenteita ei havaittu. Koeojan kohdalla ruokamullan alla oli ruskeaa hiekkamaavyöhyke (29-30 m mpy), sen ala- ja yläpuolella maaperä muuttui savisemmaksi. Alueella mahdollisesti ollut pronssikautisen asuinpaikan reuna-alueen jäännökset ovat voineet siis tuhoutua jo esihistoriallisella ajalla tai myöhemmin viimeistään nykyaikaisissa pelto- ja tietöissä. Kaivaustulosten perusteella rakennushankkeille ei ole enää muinaismuistolain asettamaa estettä.

Helsinki 4/03/97

Simo Vanhatalo, HuK

- F.106196 / K.1 Tutkimusalue, kuvattu itäkoillisesta.
- F.106197 / K.2 Tutkimusalue, kuvattu itäkaakosta.
- F.106198 / K.3 Paikka, josta on aikaisempia inventointilöytöjä, kuvattu eteläkaakosta.
- F.106199 / K.4 Paikka, josta on aikaisempia inventointilöytöjä, kuvattu lounaasta.
- F.106200 / K.5 Paikka, josta on aikaisempia inventointilöytöjä, kuvattu lounaasta.
- F.106201 / K.6 Tutkimusalueen luoteisosaa, kuvattu etelästä.
- F.106202 / K.7 Tutkimusalueen luoteisosaa, kuvattu eteläkaakosta.
- F.106203 / K.8 Pellon kaakkoisosan koekuoppa. Peltomullan alapuolella oli savea.
- F.106204 / K.9 Pellon lounaisosan koekuoppa. Peltomullan alapuolella oli 60 cm savea.
- F.106205 / K.10 Pellon eteläpään kapea koeoja. Peltomullan alla oli ajoittain puhdasta ruskeaa hiekkaa, kuvattu pohjoiskoillisesta.
- F.106206 / K.11 P. Kankkunen ja T. Suhonen koekuoppia peittämässä, taustalla Esponväylän ja Pitäjänportin risteys, kuvattu koillisesta.

F. 106196 F. 106197
 KUVAT 1-2 : TUTKIMUSALUE, KUVATTU KOILLISESTA JA KAAKOSTA.

F. 106198
 KUVA 3 : PAIKKA, JOSTA ON AIKUISEMPIA INV.-LÖYTÖJÄ, KUVATTU ETELÄKAAKOSTA.

F. 106199
 KUVA 4 : PAIKKA, JOSTA ON AIKUISEMPIA INV.-LÖYTÖJÄ, KUVATTU ETELÄLÖUNASTA.

F. 106200
 KUVA 5: PAIKKA, JOSTA ON AIKAISEMPIA INV.-LÖYTÖJÄ, KUVATTU ETELÄLÖUNASTA.

F. 106201
 KUVA 6: TUTKIMUSALUEEN LUOTEISOSAA, KUVATTU ETELÄSTÄ.

F. 106202
 KUVA 7: TUTKIMUSALUEEN LUOTEISOSAA, KUVATTU ETELÄSTÄ.

F. 106203
 KUVA 8: PELLON KAARKOISOSAN KOEKUOPPA. PELTUMUL-
 LAN ALAPOOLELLA OLI SAVERI.

F. 106204
 KUVA 3: PELLON KOUNAISOSAN KOEKUOPPA. PELTON MULLAN ALAPUOLELLA OLI 60CM SAVUA.

F. 106206
 KUVA 11: P. KANKKUNEN JA T. SUHONEN KOEKUOPPIA PEITÄMÄSSÄ, TAUSTALLA ESPOON VÄYLÄN JA PITÄJÄNPORTIN RISTEYS, KUVATTU KOILLISESTA.

F. 106205
 KUVA 10: PELLON ETELÄPÄÄN KAPEA KDEOJA. PELTONMULLAN ALLA OLI NOITTAIN PUHDASTA RUSKEAA HIEKKAA, KUVATTU POHJOISKOILISESTA.